**ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ**
**(*за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа*)**

09.11.2026

***Зміст:***
*(Натисніть на заголовок для переходу на текст)*


**Загальні питання**
Укрінформ. – 2026. – 7 лист. Україна та Азербайджан погодили план поглиблення культурного співробітництва на 2026–2027 роки. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 8 лист. У Пужниках на Тернопільщині завершили черговий етап пошукових робіт, масового поховання не виявили. – Інф.

**Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України**
Укрінформ. – 2026. – 6 лист. В Україні заблокували ще три онлайн-магазини, які продавали російські книжки. – Інф.

**Фестивалі**
Укрінформ. – 2026. – 8 лист. У Мукачеві 14-15 листопада відбудеться фестиваль до Дня святого Мартина. – Інф.

**Театр**
Віледж Україна. – 2026. – 6 лист. «Міленіалка» й розмови про секс у пральні: театральні прем'єри. – Гуржий В.

**Музика**
Вечірній Київ. – 2026. – 8 лист. У столиці відбудеться ІІІ міжнародний фестиваль Kyiv Baroque Fest: програма заходів. – Асадчева Т.

NV. – 2026. – 6 лист. Від боротьби до відродження: у Києві прозвучить світова прем'єра фортепіанного концерту Івана Тараненка. – Інф.

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 6 лист. «Суспільне» отримало вдвічі менше заявок на участь у Нацвідборі «Євробачення – 2027», ніж минуло річ. – Шуміхін Є., Уницька О.

**Візуальні мистецтва**
Вечірній Київ. – 2026. – 8 лист. Мистецтво зі смітника, омажі та панк-рок: Саша Чичкан про колаж як терапію і виклик кон'юнктурі. – Скотнікова О.

Вечірній Київ. – 2026. – 6 лист. У Софії Київській представлять «Страшний суд» Кузнецова. – Катаєва М.

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 6 лист. Коли тимчасове стає постійним: у Києві відкрили виставку про життя українців під час війни. – Резніченко В.; Укрінформ. – 2026. – 7 лист. У Музеї української діаспори представили роботи

українських мисткинь із трьох країн. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 6 лист. Понад 20 майстрів і художників: у Франківську відкрили виставку «Мистецька палітра Прикарпаття». – Інф.

**Кіномистецтво. Кінопрокат**

Укрінформ. – 2026. – 6 лист. Український фільм «No shade in the forest» покажуть на кінофестивалі в Нідерландах. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 8 лист. У переддень річниці Революції Гідності вийде у прокат фільм «Машина часу Майдан». – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 7 лист. Геннадій Попенко, актор-військовослужбовець: «Шлях воїна тепер проходить через Культурний центр Київського інституту НГУ». – Самченко В.

**Література**

Українська літературна газета. – 2026. – 6 лист. Оголошений довгий список номінантів на здобуття премії імені Юрія Шевельова. – Інф.; NV. – 2026. – 6 лист. 11 претендентів. PEN Ukraine оприлюднив довгий список Премії імені Юрія Шевельова. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 6 лист. Премія Шевельова оголосила лонглист номінантів. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 7 лист. Єгорушкіна стала першою лавреаткою міжнародної стипендії імені Волтера Фідеровича. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 7 лист. Українські видавці зможуть взяти участь у Лондонському книжковому ярмарку в березні 2027 року. – Інф.

NV. – 2026. – 6 лист. 15 подій, які варто відвідати. Сьогодні у Львові стартує третій фестиваль «Земля поетів». – Інф.

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 6 лист. Гендиректорка видавництва Vivat анонсувала вимушені закриття деяких книгарень мережі через тривалі повітряні тривоги. – Шуміхін Є., Уницька О.

Укрінформ. – 2026. – 8 лист. Дослідник розповів, якої найпоширенішої помилки припускаються у публікаціях про лавреатку «Оскара» з Харкова. – Інф.

**Музейна справа**

Вечірній Київ. – 2026. – 6 лист. Митники зупинили вивезення до Угорщини артефактів віком до 1700 років. – Голотюк І.

Вечірній Київ. – 2026. – 8 лист. Врятували від «чорного ринку»: музею історії України передали бронзовий скарб віком понад три тисячі років. – Марків Н.

**Охорона культурної спадщини**

Фокус. – 2026. – 6 лист. З курганом і маяком: в Одесі оприлюднили раніше невідомий план Хаджибейського замку. – Калінін А.; Укрінформ. – 2026. – 6

лист. В Одесі оприлюднили раніше невідомий план Хаджибейського замку – з курганами та турецьким маяком. – Інф.

Віледж Україна. – 2026. – 7 лист. Мозаїку «Фонтан наповнення», пошкоджену російським обстрілом, від реставрували. – Головань Д.

**Бібліотечна справа. Промоція читання**

Українська літературна газета. – 2026. – 6 лист. Що обирають 18-річні українці за програмою «єКнига». Підсумки програми за 3 квартали 2026 року. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 9 лист. Молодь придбала 171,3 тис. книжок на 53,7 млн грн за програмою «єКнига» за три квартали 2026р – УІК. – Шуміхін Є., Уницька О.

Україна молода. – 2026. – 6 лист. «Грузинська поличка»: у бібліотеки передадуть унікальну колекцію книг з історії Грузії та України. – Шугай А.

Газета по-українськи. – 2026. – 8 лист. «Грузинські вовки»: кіноіндустрія відвідала презентацію книги про історію родини Петровських. – Інф.

**Циркове мистецтво**

Вечірній Київ. – 2026. – 6 лист. 66 років дива та майстерності: Національний цирк України відзначає свято. – Руденко Л.

**Нацменшини. Закордонні українці**

NV. – 2026. – 6 лист. «Має вкрай важливе значення для України». Осередок Наукового товариства імені Шевченка у Франції виселяють з історичної будівлі. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 8 лист. СФУЖО на Річних нарадах підбила підсумки роботи за 2025–2026 роки. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 6 лист. «Символи ідентичності»: у Загребі відкриють виставку традиційних прикрас України та Хорватії. – Інф.

**Підтримка України у світі**

Україна молода. – 2026. – 6 лист. Музикант із Нідерландів передав 10 авто Третьому армійському корпусу. – Григоренко В.

***

NV. – 2026. – 7 лист. Культ щирості в еру ШІ. Чому мемуари зірок рятують світовий книжковий ринок. – Інф.

Українська літературна газета. – 2026. – 8 лист. Анні Ерно та понад 200 французьких письменниць звинуватили журі літпремій у сексизмі. – Інф.

Фокус. – 2026. – 6 лист. Лауреат Гонкурівської премії використав ШІ для написання тексту: що думають критики. – Калінін А.

## Загальні питання

Укрінформ. – 2026. – 7 лист. Україна та Азербайджан погодили план поглиблення культурного співробітництва на 2026–2027 роки. – Інф.

Україна та Азербайджан погодили План дій, який визначає практичні кроки з розвитку співпраці країн у сфері культури у 2026–2027 роках, повідомляє Міністерство культури. В Ужгороді відбулося чотирнадцяте засідання Спільної міжурядової українсько-азербайджанської комісії з економічного співробітництва, у межах якого сторони домовилися розвивати двосторонню взаємодію в низці напрямів, зокрема у сфері культури, креативних індустрій та збереження культурної спадщини. Наступне, п'ятнадцяте, засідання Комісії планується провести в Баку. Культурний напрям у рамках засідання представила заступниця міністра культури України Тетяна Філевська. З азербайджанської сторони до обговорення долучився начальник відділу міжнародного співробітництва Міністерства культури Фаррух Жумаєв. Під час обговорення сторони узгодили ключові напрями співпраці у сфері культури на найближчі два роки. За словами Тетяни Філевської погоджений план – важливий крок до поглиблення культурного діалогу між Україною та Азербайджаном. План дій на 2026–2027 роки передбачає такі ключові напрями співпраці: **Обмін культурними подіями та професійним досвідом.** Україна й Азербайджан обмінюватимуться інформацією про міжнародні форуми, конференції, симпозіуми, фестивалі, виставки та інші заходи у сфері культури, креативних індустрій і культурної спадщини, а також розглядатимуть можливості взаємної участі в них; **Співпраця у сфері кінематографії.** Сторони розглянуть можливості участі українських та азербайджанських фільмів у кінофестивалях, організованих в обох країнах, відповідно до їхніх регламентів; **Музичне та сценічне мистецтво.** Передбачене проведення спільних оперних концертів та організації гастрольних виступів українських артистів в Азербайджані у 2027 році; **Книжкова та видавнича співпраця.** Країни розвиватимуть обмін досвідом між бібліотечним і видавничим секторами, сприятимуть участі письменників та видавців у міжнародних книжкових ярмарках, літературних фестивалях і конкурсах, а також взаємному перекладу й виданню сучасних і класичних літературних творів; **Міжінституційна співпраця у сфері музейної справи.** Сторони працюватимуть над налагодженням партнерства між музеями. Окрему увагу сторони приділили підготовці спільного культурного заходу або концерту з нагоди 35-ї річниці встановлення дипломатичних відносин між Україною та Азербайджаном, яку відзначатимуть у 2027 році. Тетяна Філевська також наголосила на важливості підтримки Азербайджаном України у сфері культури, зокрема у відновленні пошкодженої культурної інфраструктури. Вона висловила вдячність уряду та народу Азербайджану за готовність долучитися до відбудови об'єктів в Ірпені, серед яких – Будинок культури та новий мистецький центр. Сторони також домовилися обмінятися досвідом і напрацюваннями щодо відновлення культурної спадщини, пошкодженої внаслідок збройних конфліктів. Окрему увагу заступниця міністра приділила міжнародним ініціативам, спрямованим на системне відновлення української культури. Зокрема, йшлося про створення

Альянсу культурної стійкості та Українського фонду культурної спадщини. Тетяна Філевська поінформувала про діяльність Українського фонду культурної спадщини й запропонувала азербайджанській стороні розглянути можливість долучення до його діяльності, зокрема шляхом підтримки проєктів із відновлення пошкоджених об'єктів культурної спадщини. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4182470-ukraina-ta-azerbajdzan-pogodili-plan-pogliblenna-kulturnogo-spivrobitnictva-na-20262027-roki.html

Укрінформ. – 2026. – 8 лист. У Пужниках на Тернопільщині завершили черговий етап пошукових робіт, масового поховання не виявили. – Інф.

Команда українських і польських фахівців завершила черговий етап пошуків останків загиблих під час Другої світової на території колишнього села Пужники на Тернопільщині. Масового поховання не вдалося виявити, однак натрапили на фундамент цвинтарної каплиці, повідомили у Спеціалізованій установі «Волинські старожитності». Також там зазначили, що територію Пужників планують дослідити з допомогою лідар-зйомки – сучасного методу сканування рельєфу землі, який допоможе у пошуку масового поховання. Однак поки триває оформлення дозволу на її проведення. З українського боку в Пужниках працювали пошуковці «Волинських старожитностей», з польського – фахівці Поморського медичного університету в Щецині та представники фонду «Свобода і демократія». Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4182599-u-puznikah-na-ternopilsini-zaversili-cergovij-etap-posukovih-robit-masovogo-pohovanna-ne-viavili.html

## Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Укрінформ. – 2026. – 6 лист. В Україні заблокували ще три онлайн-магазини, які продавали російські книжки. – Інф.

В Україні припинено діяльність ще трьох онлайн-книгарень, які реалізовували російські видання. Ідеться про Hbrstore, BookShop й «Аконіт», повідомив Державний комітет телебачення і радіомовлення. Під час моніторингу Держкомтелерадіо виявило на вказаних ресурсах у продажу літературу російських видавництв «Эксмо», «АСТ» та «МИФ». Ці видавництва пов'язані з громадянином РФ, який перебуває під санкціями України. Також в асортименті цих онлайн-книгарень були видання, випущені видавництвами країни-агресорки після початку повномасштабного вторгнення та, імовірно, незаконно доставлені на територію України. У комітеті зауважують, що офіційні листи-попередження з вимогою вилучити з продажу заборонену видавничу продукцію адміністрації вебмагазинів проігнорували та продовжили здійснювати протиправну діяльність. Відновлення доступу до заблокованих сайтів можливе лише після завершення дії воєнного стану й за умови легалізації власників ресурсів та повного приведення їхньої діяльності у відповідність до українського законодавства. Загалом з липня минулого року за ініціативи комітету та за сприяння СБУ в Україні заблоковані вже 52 книжкові онлайн-крамниці, які поширювали продукцію Росії та Білорусі. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4182128-v-ukraini-zablokuvali-se-tri-onlajnmagazini-aki-prodavali-rosijski-knizki.html

## Фестивалі

Укрінформ. – 2026. – 8 лист. У Мукачеві 14-15 листопада відбудеться фестиваль до Дня святого Мартина. – Інф.

У Мукачеві на Закарпатті вперше з 2020 року відновлюють масштабні загальноміські святкування до Дня святого Мартина – покровителя міста. У межах фестивалю, який відбудеться 14–15 листопада, анонсували велелюдну ліхтарикову ходу за участю містян та фестиваль середньовічної культури з лицарськими турнірами. Як раніше повідомили в Управлінні культури Мукачівської міськради, фестиваль не передбачає спеціальних квитків, водночас частина заходів відбуватимуться на території Мукачівського історичного музею – замку «Паланок», тож для відвідування музею необхідно придбати вхідний квиток. Захід матиме благодійну мету. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4182675-u-mukacevi-1415-listopada-vidbudetsa-festival-do-dna-svatogo-martina.html

## Театр

Віледж Україна. – 2026. – 6 лист. «Міленіалка» й розмови про секс у пральні: театральні прем'єри. – Гуржий В.

Видання зібрало вісім театральних прем'єр листопада й одну лекцію про абсурд. Вистава «Делікатний режим» від режисера Юрія Катинського у Дикому театрі на Сцені 6 відбудеться 19 та 20 листопада. Дія вистави відбувається у пральні, де «чужа білизна розповідає про своїх власників більше, ніж вони самі». У виставі «Міленіалка» у Театрі Франка (18 листопада) йдеться про дівчину Поліну, яка шукає своє місце у світі. Режисерка Вероніка Літкевич через досвід Поліни показує життєвий шлях покоління 30-річних. Вистава «Жир» на камерній сцені театру Франка за текстом Аліни Сарнацької досліджує, як члени однієї сім'ї успадковують біль та як знаходять спільну мову з власним тілом. Над виставою театр працює спільно з Театром ветеранів за підтримки Посольства Нідерландів в Україні. Режисерка – Наталія Торжевська, 28 листопада. Вистава «Момо» за романом німецького письменника Міхаеля Енде розповідає про маленьку дівчинку Момо, яка бореться з агентами банку часу – уособленням тоталітарної системи, що керує людьми через насильство та шантаж. Прем'єра – 7 та 8 листопада у Театрі на Подолі. Вистава «Кімната очікувань» – про двох жінок, які виросли на мультфільмах Disney про принцес, але тепер живуть у світі, що наближається до третьої світової війни. Вона відбудеться 26 і 28 листопада у Chora.Stage. У виставі «100 паперових стаканчиків, блакитних як небо» режисерка Тетяна Шелепко роздумує, як зберегти свій крихкий світ (21 листопада, Театр Драматургів). «Жінки, таро та чоловіки» – це «аферистична комедія», у якій жінки шукають правду про чоловіків у картах Таро, їхніх телефонах і словах подруг. Режисер – В'ячеслав Жила, виставу покажуть у театрі «Актор» 29 листопада. Опера «Чарівна флейта» Вольфганга Моцарта звучатиме в

Національній опері у виконанні солістів, хору й оркестру театру німецькою мовою 20 листопада. Лекція письменника й літературного критика Ростислава Семківа присвячена абсурду та відбудеться перед виставою «Урок» за антип'єсою Ежена Йонеска у Малому театрі. Докладно:

https://www.village.com.ua/village/culture/theatre/378773-laquo-milenialka-raquo-y-rozmovi-pro-seks-u-pralni-teatralni-prem-rsquo-eri-listopada

## Музика

Вечірній Київ. – 2026. – 8 лист. У столиці відбудеться ІІІ міжнародний фестиваль Kyiv Baroque Fest: програма заходів. – Асадчева Т.

З 12 до 22 листопада в столиці пройде третій міжнародний фестиваль Kyiv Baroque Fest 2026, який об'єднає 32 події протягом 11-ти днів. Культурна подія реалізується завдяки партнерству трьох мистецьких інституцій: Національної філармонії України, Open Opera Ukraine та Національного будинку музики. У 2026 році програма розгортається як безперервний процес – від лекцій і майстер-класів до денних і вечірніх концертів, відкритих дискусій та фотовиставки. У фокусі цьогорічного фестивалю – тема «Джезуальдо / Моцарти: незбагненність як надія». Фестиваль досліджує міфи про геніальність, взаємозв'язок етичного й художнього, гендерні ролі та межі творчої свободи крізь призму постатей Карла Джезуальдо і кількох поколінь родини Моцартів – Леопольда, Вольфганга Амадея, його сестри Наннерль та Франца Ксавера. У фестивалі візьмуть участь провідні виконавці ранньої музики з Бельгії, Німеччини, Польщі, США, Франції, Італії та Швейцарії: Ян Де Вінне, ансамбль Sequentia (Бенджамін Беґбі та Норберт Роденкірхен), Марек Топоровський, Джованна Бав'єра та Елам Ротем. Видання публікує повну програму фестивалю. Докладно:

https://vechirniy.kyiv.ua/news/135129/

NV. – 2026. – 6 лист. Від боротьби до відродження: у Києві прозвучить світова прем'єра фортепіанного концерту Івана Тараненка. – Інф.

29 листопада в Національній філармонії України відбудеться світова прем'єра Концерту для фортепіано з симфонічним оркестром композитора Івана Тараненка. Твір присвячено темам боротьби, втрати, пам'яті та відродження України. У Колонній залі ім. Миколи Лисенка твір виконають Національний заслужений академічний симфонічний оркестр України під орудою народного артиста України Володимира Сіренка та піаністки Тетяни Павлічук-Тишкевич. Тричастинний концерт Іван Тараненко написав у 2026 році. Особливу роль у концерті відіграє фортепіано. Докладно:

https://nv.ua/ukr/ukraine/events/svitova-prem-yera-koncertu-ivana-taranenka-podiya-u-nacionalniy-filarmoniji-50656970.html

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 6 лист. «Суспільне» отримало вдвічі менше заявок на участь у Нацвідборі «Євробачення – 2027», ніж минуло річ. – Шуміхін Є., Уницька О.

Суспільне мовлення отримало 217 заявок на участь у Національному відборі міжнародного пісенного конкурсу «Євробачення – 2027», тоді як у 2026 році надійшло 451 заявка від 392 виконавців і гуртів. Зокрема, на Нацвідбір – 2027 подалися 153 сольних виконавців та 48 гуртів, а також у переліку заявок – 8 музикантів, які вже були учасниками нацвідборів. Заявки подали не лише українці, а й артисти з Нідерландів, Великої Британії, Норвегії та Чехії. За результатами попереднього відбору буде сформовано лонглист учасників, які продовжать брати участь у Нацвідборі, їм запропонують укласти договір із «Суспільним» до 24 листопада. Учасники лонглиста пройдуть прослуховування за участі музичного продюсера Дмитра Шурова. Серед учасників лонглиста, які не потраплять до списку фіналістів, буде проведено рейтингове онлайн-голосування, воно визначить ще одного учасника фіналу. Переможця Нацвідбору оберуть в лютому 2027 року за результатами голосування журі та глядачів. 71-й конкурс «Євробачення» відбудеться у м. Бургас (Болгарія). Докладно:

https://interfax.com.ua/news/culture/1232443.html

## Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2026. – 8 лист. Мистецтво зі смітника, омажі та панк-рок: Саша Чичкан про колаж як терапію і виклик кон'юнктурі. – Скотнікова О.

Після жорсткого нічного ракетного обстрілу Києва, жителі столиці розібрали всі квитки на бранч в Art Ukraine Gallery з художницею Сашею Чичкан. Свого часу відмовившись від академічних штампів та стандартного живопису, Саша обрала колаж – трудомістку, медитативну та екологічну техніку. У розмові про власну творчу філософію, роботу з вторсировиною, омажі світовим класикам і династійне прізвище художниця розповіла, чому не вірить у «вроджений талант»; поділилась, як лікувати суспільне напруження через дрібну моторику та навіщо збирається везти сучасне мистецтво у віддалені українські села. Докладно:

https://vechirniy.kyiv.ua/news/135174/

Вечірній Київ. – 2026. – 6 лист. У Софії Київській представлять «Страшний суд» Кузнецова. – Катаєва М.

Новий монументальний триптих художника Володимира Кузнецова присвячено волонтерській праці, взаємодопомозі та солідарності під час війни. У ньому художник переосмислює традиційний релігійний сюжет Страшного суду, звертаючись до української народної графіки, релігійного живопису та наївного мистецтва. Відкриття виставки відбудеться у галереї «Хлібня» НЗ «Софія Київська» 6 листопада. Виставка триватиме до 6 грудня. Докладно:

https://vechirniy.kyiv.ua/news/135074/

Дзеркало тижня. Україна. – 2026. – 6 лист. Коли тимчасове стає

постійним: у Києві відкрили виставку про життя українців під час війни. – Резніченко В.; Укрінформ. – 2026. – 7 лист. У Музеї української діаспори представили роботи українських мисткинь із трьох країн. – Інф.

У Музеї української діаспори в Києві відкрилася виставка «Тимчасово постійно», присвячена психологічному та емоційному стану українців в умовах тривалої війни. В експозиції представлено живопис, інсталяції, скульптура та відеоарт Анни Москалець (Україна – Велика Британія), Зінаїди Кубар (Україна – США), Олі Рондяк (Україна – США), Марії Борисової (Україна – Велика Британія) та Іви Урбан (Україна – Велика Британія). Кураторка виставки – Вікторія Степанець. Експозиція працює з 5 листопада до 6 грудня. Докладно:

https://zn.ua/ukr/CULTURE/koli-timchasove-staje-postijnim-u-kijevi-vidkrili-vistavku-pro-zhittja-ukrajintsiv-pid-chas-vijni.html

https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4182514-u-muzei-ukrainskoi-diaspori-predstavili-roboti-ukrainskih-mistkin-iz-troh-krain.html

Укрінформ. – 2026. – 6 лист. Понад 20 майстрів і художників: у Франківську відкрили виставку «Мистецька палітра Прикарпаття». – Інф.

В Івано-Франківському краєзнавчому музеї відкрили виставку «Мистецька палітра Прикарпаття», яку приурочили до Дня працівників культури та майстрів народного мистецтва. Тут представлено художників та майстрів, які розвивають і передають нащадкам ремесла Карпатського краю, зазначила директорка Івано-Франківського краєзнавчого музею Галина Беднарчик. Традиційну коломийську кераміку на виставці представила майстриня Надія Никорович. Бісероплетіння на виставці демонструє Оксана Белегай. До організації виставки «Мистецька палітра Прикарпаття» долучився обласний осередок Національної спілки майстрів народного мистецтва України. В експозиції ще представлено ліжникарство, писанкарство, ткацтво, вишивка, ювелірне мистецтво, соломоплетіння та живопис. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4182205-ponad-20-majstriv-i-hudoznikiv-u-frankivsku-vidkrili-vistavku-mistecka-palitra-prikarpatta.html

## Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2026. – 6 лист. Український фільм «No shade in the forest» покажуть на кінофестивалі в Нідерландах. – Інф.

Український документальний фільм «No shade in the forest» / «У лісі немає тіні» Володимира Тихого увійшов до офіційної програми міжнародного фестивалю Wildlife Film Festival Rotterdam, присвяченого дикій природі, екології та збереженню навколишнього середовища, повідомило Держкіно у Фейсбуці. Покази фільму відбудуться 3, 5 і 8 листопада. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4182109-ukrainskij-film-no-shade-in-the-forest-pokazut-na-kinofestivali-v-niderlandah.html

Укрінформ. – 2026. – 8 лист. У переддень річниці Революції Гідності вийде у прокат фільм «Машина часу Майдан». – Інф.

Новий фільм режисерів Романа Любого та Володимира Тихого «Машина часу Майдан», створений на основі архівних кадрів, вийде в український прокат 19 листопада – у переддень річниці Революції Гідності. У червні 2026 року фільм «Машина часу Майдан» представили у міжнародній конкурсній програмі британського фестивалю Sheffield DocFest, де стрічка отримала спеціальну відзнаку журі (Special Mention). Фільм виходить у національний прокат за підтримки Державного агентства України з питань кіно. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4182636-u-peredden-ricnici-revolucii-gidnosti-vijde-u-prokat-film-masina-casu-majdan.html

Укрінформ. – 2026. – 7 лист. Геннадій Попенко, актор-військовослужбовець: «Шлях воїна тепер проходить через Культурний центр Київського інституту НГУ». – Самченко В.

Актор театру і кіно, телеведучий Геннадій Попенко з липня 2022 року перекваліфікувався на військовослужбовця. Нещодавно новим місцем служби для Геннадія Попенка став Київський інститут НГУ. Журналістка розпитала актора-військовослужбовця про обов'язки та напрями відповідальності в період повномасштабної російсько-української війни. Серед них, діяльність у Культурних силах. Також Геннадія Попенка можна назвати одним із координаторів волонтерського проєкту з плетіння маскувальних сіток у Київській області, що має шанси стати частиною історії нового художнього фільму, ідею якого вже підтримали експерти «Тисячовесни». Не оминули й розмову про роль Михайля Семенка у художньому фільмі «Будинок «Слово». Нескінчений роман» та кіноперспективи. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4182202-gennadij-popenko-aktorvijskovosluzbovec.html

## Література

Українська літературна газета. – 2026. – 6 лист. Оголошений довгий список номінантів на здобуття премії імені Юрія Шевельова. – Інф.; NV. – 2026. – 6 лист. 11 претендентів. PEN Ukraine оприлюднив довгий список Премії імені Юрія Шевельова. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 6 лист. Премія Шевельова оголосила лонглист номінантів. – Інф.

PEN Ukraine оголосили довгий список номінантів на здобуття премії ім. Юрія Шевельова. До нього увійшло 11 видань: Петро Бевза «300 художників та художниць України за 300 років», «ArtHuss»; Лесь Белей «Кощєй смертний. Як зазнає поразки російський імперіалізм в Україні», «Віхола»; Рустам Гаджієв «Останнє слово. Світ мов, що зникають», «Віхола»; Катерина Єгорушкіна «І тоді наш будинок став кораблем. Історії про емоційний спадок війни», «Лабораторія»; Юлія Ємець-Доброносова «Дієсловник війни», «Дух і Літера»; Роман Закревський «Я стою у довгій черзі разом з іншими військовими», «Ukraïner»; Данило Лубківський «Подвиги Геракла: Стратегія перемоги у

міжнародних відносинах», ВСЛ; Ірина Тукова, Олена Корчова «Часи Задзеркалля. Вибір Бориса Лятошинського», «Лабораторія»; Андрій Лакі Юрков «Окопний дзен. Польові нотатки у формі стендапу», «Білка»; Катерина Яковленко «Донбас як метафора», «ist publishing»; Петро Яценко «Кому вони потрібні? Російські військові в українському полоні», «Ukraïner». Оголошення лауреата відбудеться в день народження Юрія Шевельова – 17 грудня. Докладно:

https://litgazeta.com.ua/news/oholoshenyj-dovhyj-spysok-nominantiv-na-zdobuttia-premii-imeni-iuriia-shevelova/

https://nv.ua/ukr/kultura/premiya-yuriya-shevelova-2026-ogolosheno-dovgiy-spisok-pretendentiv-50657036.html

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4182165-premia-sevelova-ogolosila-longlist-nominantiv.html

Укрінформ. – 2026. – 7 лист. Єгорушкіна стала першою лавреаткою міжнародної стипендії імені Волтера Фідеровича. – Інф.

Катерина Єгорушкіна стала першою лауреаткою міжнародної стипендії ім. Волтера Фідеровича та учасницею Charleston Literary Festival у США. На фестивалі Катерина Єгорушкіна читатиме власні поезії в перекладі Ганни Лелів і візьме участь у дискусії про документальну літературу та свою нонфікшн-книжку «І тоді наш будинок став кораблем. Історії про емоційний спадок війни». Її співрозмовником стане старший репортер «The New York Times» та лауреат Пулітцерівської премії Кевін Сак. Також вона проведе три воркшопи – презентації книжки «Our World: Ukraine», яка має два видання у США. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4182472-egoruskina-stala-persou-lavreatkou-miznarodnoi-stipendii-imeni-voltera-fiderovica.html

Укрінформ. – 2026. – 7 лист. Українські видавці зможуть взяти участь у Лондонському книжковому ярмарку в березні 2027 року. – Інф.

УІК оприлюднив умови участі в Лондонському книжковому ярмарку, який пройде 16–18 березня 2027 року, зареєструватися українські видавці можуть до 20 листопада. Участь українських видавництв у межах національного стенда безкоштовна. На стенді можна представляти винятково книжки українських авторів. Докладно про умови участі:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4182385-ukrainski-vidavci-zmozut-vzati-ucast-u-londonskomu-knizkovomu-armarku-v-berezni-2027-roku.html

NV. – 2026. – 6 лист. 15 подій, які варто відвідати. Сьогодні у Львові стартує третій фестиваль «Земля поетів». – Інф.

7–8 листопада у Львові проходить третій поетичний фестиваль «Земля поетів». Видання розповідає, на які події варто звернути увагу. Це дискусія «Бути у світі: Як українцям протистояти імперським міфам і творити новий наратив», участь у якій беруть філософ, публіцист, перекладач Вахтанг Кебуладзе, письменниця і перекладачка Оксана Луцишина, письменниця та

культурна менеджерка Саша Довжик, перекладачка і редакторка Анна Вовченко; «Той, хто виріс на війні» – письменник і поет Артур Дронь та поет Валерій Пузік обговорюють видатного поета Володимира Сосюру; «(Не)вимовлене: поетично-музичний перформанс» – гості зі Швеції поетка і драматургиня Ліна Екдаль і художниця і письменниця Лінн Гансен, а також українська поетеса, перекладачка, зокрема шведської літератури Юлія Мусаковська підготували для фестивалю спільний перформанс разом з саксафоністом Михайлом Балогом, відомим як MANU; перформативне читання «Індія починається з екзотичних птахів» від Юрія Андруховича; читання іноземних поетів «Різні мови. Спільне міфотворення»; музично-поетичний стендап «Міфологеми ніжності: Юрко Іздрик і Мар'яна Савка»; програма «Бо ти на землі – людина» від легендарного львівського гурту «Піккардійська терція»; «Ми динаміт заклали в лоно міту» – спецподія, на якій зберуться члени літературного угрупування «БуБаБу» – Юрій Андрухович, Віктор Неборак та Олександр Ірванець; концерт музиканта та військовослужбовця Олександра Положинського «Різнеманіття»; монолог-перевтілення «Я сів не в той літак: Вінграновський з іншого часу», присвячений письменнику-шістдесятнику, режисеру, актору, сценаристу і поету Миколі Вінграновському від актора, директора і художнього керівника Національного академічного драматичного театру ім. Івана Франка Євгена Нищука; дискусія «Як розбудити класиків? Досвід (ре)анімації», де висловлять свої думки режисер театру і кіно Максим Голенко, літературознавець і перекладач Тарас Демко, літературознавець, директор Дому Франка Богдан Тихолоз та ін. Докладно:

https://nv.ua/ukr/books/zemlya-poetiv-2026-15-cikavih-podiy-poetichnogo-festivalyu-yaki-varto-vidvidati-50654216.html

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 6 лист. Гендиректорка видавництва Vivat анонсувала вимушені закриття деяких книгарень мережі через тривалі повітряні тривоги. – Шуміхін Є., Уницька О.

Генеральна директорка та співвласниця видавництва Vivat Юлія Орлова заявляє про вимушені закриття деяких книгарень мережі через тривалі повітряні тривоги, зокрема нещодавно закрито книгарню у ТЦ «Магелан» у Києві. Наразі видавництво переглядає роботу мережі на 2027 рік і вже має чітке розуміння, що можуть бути нові закриття. В коментарях до допису гендиректор видавництва «Ранок» Віктор Круглов поскаржився, що наразі програма підтримки книгарень так і не запрацювала. Водночас гендиректор видавництва «Фоліо» Олександр Красовицький додав, що «читачі і влада мають знати, що до березня з ринку піде приблизно 40% книгарень». Докладно:

https://interfax.com.ua/news/culture/1232335.html

Укрінформ. – 2026. – 8 лист. Дослідник розповів, якої найпоширенішої помилки припускаються у публікаціях про лавреатку «Оскара» з Харкова. – Інф.

Публікації у мережі про лауреатку «Оскара», дизайнерку костюмів для балету та кіно Варвару Каринську часто ілюструють фотографією із вручення

нагороди, на якій знято колегу Дороті Дженкінс. «Хоч запускай акцію: «Це не Каринська». Є така фотографія: там молода Елізабет Тейлор передає «Оскар» жінці і підписують, що Каринській. Але це її помічниця Дороті Дженкінс, з якою вони створювали костюми для фільму «Жанна д'Арк» (1948) і розділили нагороду. Елізабет Тейлор якраз тримає в руках дві статуетки, але Каринської не було на врученні», – зазначив дослідник, очільник Музею видатних харків'ян Микола Шемет. До початку 2000-х років про Варвару Каринську у її рідному місті та загалом в Україні майже ніхто не знав, додав біограф. До 140-річчя від народження дизайнерки Микола Шемет написав першу україномовну біографію видатної ексхарків'янки «Варвара Каринська. Повернення» (видавництво «Факт», 2026). Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4182705-doslidnik-rozpoviv-akoi-najposirenisoi-pomilki-pripuskautsa-u-publikaciah-pro-lavreatku-oskara-z-harkova.html

## Музейна справа

Вечірній Київ. – 2026. – 6 лист. Митники зупинили вивезення до Угорщини артефактів віком до 1700 років. – Голотюк І.

Серед вилучених предметів – бронзовий пінцет черняхівської культури та два залізні тесла часів Русі. Усі три артефакти намагалися відправити з Тернопільщини до Угорщини поштою. Експерти Національного музею історії України, яким передали знахідки на дослідження, встановили, що це археологічні предмети, які мають культурну цінність. За фактом порушення митних правил склали протоколи за ч. 2 ст. 473 Митного кодексу України. Виявлені археологічні предмети вилучили до ухвалення судом рішень у справах. Докладно:

https://vechirniy.kyiv.ua/news/135101/

Вечірній Київ. – 2026. – 8 лист. Врятували від «чорного ринку»: музею історії України передали бронзовий скарб віком понад три тисячі років. – Марків Н.

Співробітники районного відділу поліції з Яворова, що на Львівщині, передали до Національного музею історії України бронзову сокиру-кельт та гривни, яким понад три тисячі років. Ці предмети вилучили під час досудового розслідування, коли скарб намагалися продати. «Якби продаж відбувся, речі, найімовірніше, зникли б у приватній колекції або за кордоном. Тоді ні науковці, ні відвідувачі музеїв більше ніколи б їх не побачили», – пояснили у музеї і розповіли про скарб. Національний музей історії України продовжує працювати над поверненням культурної спадщини до держави. Докладно:

https://vechirniy.kyiv.ua/news/135168/

## Охорона культурної спадщини

Фокус. – 2026. – 6 лист. З курганом і маяком: в Одесі оприлюднили раніше невідомий план Хаджибейського замку. – Калінін А.; Укрінформ. – 2026. – 6 лист. В Одесі оприлюднили раніше невідомий план Хаджибейського

замку – з курганами та турецьким маяком. – Інф.

В Одесі опублікували раніше невідомий план Хаджибейського замку та прилеглої місцевості. Документ створили інженери генерала Гудовича, який утримував його під контролем з 14 вересня 1789 року. Про це у Фейсбуці повідомив ректор Південноукраїнського національного педагогічного університету професор Андрій Красножон. План, оприлюднений завдяки зусиллям дослідника Олександра Волока, підтвердив дані одеських археологів щодо розташування фортеці Хаджибей та її архітектурних особливостей. Докладно:

https://focus.ua/uk/culture/773885-z-kurganom-i-mayakom-v-odesi-oprilyudnili-ranishe-nevidomiy-plan-hadzhibeyskogo-zamku-foto

https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4182113-v-odesi-opriludnili-ranise-nevidomij-plan-hadzibejskogo-zamku-z-kurganami-ta-tureckim-maakom.html

Віледж Україна. – 2026. – 7 лист. Мозаїку «Фонтан наповнення», пошкоджену російським обстрілом, від реставрували. – Головань Д.

У Києві завершили реставрацію мозаїки «Фонтан наповнення» авторства Андрія Дудченка, яка постраждала від російського обстрілу 24 травня, повідомив керівник проєкту реставрації Данило Гурін. Над реставрацією працювали музей-майстерня Івана Кавалерідзе, простір Hinaus і художньо-реставраційна майстерня Gurin Brothers за підтримки кафедри техніки й реставрації творів мистецтва НАОМА. Реставрацію підтримали Подільська РДА та Brightpoint. Фінансування надала грантова програма SAFE Українського музею в Нью-Йорку, а медіаторську підтримку забезпечила Асоціація українських музеїв. Докладно:

https://www.village.com.ua/village/city/city-news/378783-u-kievi-vidrestavruvali-mozayiku-laquo-fontan-napovnennya-raquo-poshkodzhenu-rosiyskim-obstrilom

## Бібліотечна справа. Промоція читання

Українська літературна газета. – 2026. – 6 лист. Що обирають 18-річні українці за програмою «єКнига». Підсумки програми за 3 квартали 2026 року. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 9 лист. Молодь придбала 171,3 тис. книжок на 53,7 млн грн за програмою «єКнига» за три квартали 2026р – УІК. – Шуміхін Є., Уницька О.

Український інститут книги спільно з Міністерством цифрової трансформації та Міністерством культури України оприлюднили аналітику державної програми «єКнига» станом на 1 жовтня 2026 року. З моменту запуску проєкту (а це грудень 2024 року) 18-річні українці придбали книжок на понад 193,5 млн грн. Сьогодні статистика «єКниги» – це єдиний верифікований масив відкритих даних, який демонструє реальні споживчі вподобання вісімнадцятирічних українців. За весь час дії програми від грудня 2024 року бажання отримати допомогу на книжки виявили 351 760 юнаків та дівчат, які зареєстрували свої заяви в застосунку «Дія» – це майже 40% від усіх 18-річних, котрі отримали сповіщення від «Дії». Реальні виплати на картки вже надійшли

понад 341 тисячі учасників, а решта заяв перебуває на стадії банківської верифікації та зарахування. Якщо ж поглянути на щомісячний ритм покупок, то у третьому кварталі 2025 року продажі трималися на позначці 20–22 тис. книжок щомісяця (у липні – 22 189, у серпні – 20 130, у вересні – 22 048 примірників). Загалом від початку програми на картки 18-річних держава нарахувала 318 753 194 грн: 193 508 879 грн (60,71%) – витрачено на книжки; 23 157 033 грн (7,26%) – наразі залишаються на рахунках 32 159 активних учасників, чий тримісячний термін ще триває; 102 087 283 грн (32,03%) – автоматично повернуто державі як невикористані кошти для фінансування наступних заявників. 193,5 млн грн – це пряма інвестиція в національне книговидання. Для розуміння масштабу: середній наклад комерційної книги в Україні сьогодні становить 2–3 тис. примірників. Тобто завдяки 18-річним читачам видавництва отримали замовлення, еквівалентне повному накладу орієнтовно 300–400 різних книжкових найменувань. До участі в програмі залучені всі охочі книгарні (їх на сьогодні 325) та книжкові сайти (39). Для книгарів участь у програмі дає можливості для обміну даними, які синхронізовані із каталогом «Книжки на ринку», що працює за сучасним стандартом ONYX. Гендерний розподіл покупців залишається незмінним і відповідає світовим та вітчизняним ринковим трендам та тенденціям читання: 60,68% отримувачів допомоги – дівчата; 39,32% – хлопці. Ця пропорція безпосередньо формує структуру читацького попиту, де першість утримують янг-едалт, романтична проза, трилери та психологічний нонфікшн. 73,41% коштів витрачено через інтернет-магазини, тоді як стаціонарні книгарні обрали 26,59% покупців (серед міст та областей традиційно лідирують Київ – 16,86%, Львівщина – 13,87% та Івано-Франківщина – 6,29%). Проте за самим форматом продукту папір виграє абсолютно: 98,63% проданих примірників – друковані паперові книги; електронні книжки – 1,36% (8 273 шт.); аудіокниги – 0,01% (74 шт.). За сукупною кількістю проданих примірників абсолютний рейтинг авторів упевнено тримає американська письменниця Коллін Гувер – молодь придбала 5 031 примірник 14-ти її творів. При цьому шість її назв стабільно входять до ТОП-50 та ТОП-100 бестселерів (зокрема «Покинь, якщо кохаєш», «Огидне кохання», «Залишся, якщо кохаєш», «9 листопада», «Спогади про нього» та «Вериті»). Топ десятка авторів 2026 року за загальною кількістю проданих книг: Коллін Гувер – 14 назв / 5 031 шт.; Х. Д. Карлтон – 4 назви / 3 736 шт.; Пенелопа Дуглас – 11 назв / 3 611 шт.; Тесс Геррітсен – 19 назв / 3 566 шт.; Агата Крісті – 55 назв / 2 351 шт.; Бріанна Вест – 7 назв / 2 245 шт.; Володимир Станчишин – 5 назв / 1 747 шт.; Віктор Франкл – 3 назви / 1 624 шт.; Саймон Бекетт – 7 назв / 1 522 шт.; Фріда Мак-Фадден – 15 назв / 1 517 шт. До чільної десятки книг, які найбільше купують, увійшли дві книги українських авторів – психотерапевтична праця Станчишина (3 місце) та роман Ілларіона Павлюка «Я бачу, вас цікавить пітьма» (8 місце). Програма «єКнига» реалізується УІК спільно з Міністерством культури України, Міністерством цифрової трансформації України за підтримки «Дія», UNDP Ukraine та Уряду Швеції. Докладно:

https://litgazeta.com.ua/news/shcho-obyraiut-18-richni-ukraintsi-za-prohramoiu-ieknyha-pidsumky-prohramy-za-3-kvartaly-2026-roku/
https://interfax.com.ua/news/culture/1233200.html

Україна молода. – 2026. – 6 лист. «Грузинська поличка»: у бібліотеки передадуть унікальну колекцію книг з історії Грузії та України. – Шугай А.

У бібліотеках України з'являться «Грузинські полички». Спеціальна добірка книг українською мовою допоможе краще пізнати історію та культуру Грузії, а також минуле українсько-грузинських зв'язків. Про це розповіла координаторка проєкту «Грузинська поличка для бібліотек України» Олександра Мушкудіані – під час презентації (29 жовтня) у Національній бібліотеці ім. Ярослава Мудрого у Києві книги історика Олександра Музичка «Грузинські вовки. Історія Родини Петровських». Представниця ініціативи подарувала першу «поличку» дирекції Національної бібліотеки. До збірки увійшли різноманітні видання – від класичної лицарської поеми Шота Руставелі «Витязь в тигровій шкурі» до сучасних творів. Всі книги видані українськими видавництвами за останні роки, що підтверджує інтерес читача до цієї тематики. Найближчим часом вони будуть передані в дар й іншим українським бібліотекам, зокрема – у Львові та Дніпрі, – де заплановані наступні презентації «Грузинської полички». Найсвіжіше видання із представлених у колекції – дослідження «Грузинські вовки. Історія Родини Петровських», надруковане видавництвом «Залізний тато», засновник якого – військовослужбовець 3 армійського корпусу ЗСУ Дмитро Савченко. Ця книжка побачила світ навесні цього року англійською мовою у Лондоні, де була вперше презентована 18 квітня за участі визнаного британського картвелознавця професора Дональда Рейфілда, який також написав передмову до дослідження. Над українським перекладом «Грузинських вовків» працювала Мар'яна Прокопович. Докладно:
https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/195581/

Газета по-українськи. – 2026. – 8 лист. «Грузинські вовки»: кіноіндустрія відвідала презентацію книги про історію родини Петровських. – Інф.

29 жовтня у головній залі Національної бібліотеки ім. Ярослава Мудрого відбулась презентація книги «Грузинські вовки. Історія Родини Петровських» доктора історичних наук Олександра Музичка. Гостями події стали науковці, церковні діячі, журналісти, а також група провідних представників кіноіндустрії, які відзначили внесок родини Петровських у розвиток вітчизняного кіно.. Серед інших презентацію історичного дослідження відвідали виконавча директорка Української кіноакадемії Анна Мачух, артдиректор Української кіноакадемії Алік Шпилюк, кінорежисери Валентин Васянович і Тарас Томенко, продюсери Пилип Іллєнко, Олег Щербина, Юлія Чернявська та Ростислав Мартинюк, актор Богдан Бенюк. Колишній голова Державного агентства з питань кіно Пилип Іллєнко у розмові з журналістами назвав родину Петровських «одними з найбільших приватних меценатів української культури і, зокрема, кіно». Він назвав низку відомих фільмів, до

виробництва яких долучився Міжнародний благодійний фонд «Солідарність» Олександра Петровського, зокрема стрічку «Атлантида» та «Будинок «Слово». Нескінчений роман». Режисер «Атлантиди» Валентин Васянович відзначив особистий внесок президента МБФ «Солідарність». Представниця Української кіноакадемії Анна Мачух подякувала родині Петровських за підтримку Національної кінопремії «Золота дзиґа», яка, попри війну, була проведена цього року удесяте. Кінопродюсер, співзасновник продюсерської групи Fresh Production Олег Щербина розповів про два проєкти, над якими наразі триває робота спільно з родиною Петровських. Це документальний фільм і міжнародна гуманітарна ініціатива «Жовто-блакитні метелики» та короткометражний серіал «Страшні казки діда Мирошка», що розповідає про Голодомор 1932–1933 років. За внесок у збереження пам'яті про Голодомор родина Петровських отримала подяку від Національної асоціації дослідників Голодомору-геноциду українців, яку голова асоціації Олеся Стасюк вручила заслуженій артистці України Оксані Петровській, директорці Дніпровського національного академічного українського музично-драматичного театру ім. Тараса Шевченка. Оксана Петровська та її донька Аліна Вовк представляли меценатську родину на презентації. Докладно:

https://gazeta.ua/articles/culture/_gruzinski-vovki-kinoindustriya-vidvidala-prezentaciyu-knigi-pro-istoriyu-rodini-petrovskih/1261816

## Циркове мистецтво

Вечірній Київ. – 2026. – 6 лист. 66 років дива та майстерності: Національний цирк України відзначає свято. – Руденко Л.

Національний цирк України відзначає 66-ту річницю відкриття своєї історичної будівлі на Галицькій площі в Києві. У розлогій статті – про історію київського цирку. Також автор мише: «…Свій 66-й сезон Національний цирк України відкрив програмою «Цирк нової генерації», у якій сучасні циркові жанри, музика, пластика та майстерність артистів об'єдналися в цілісну виставу. У закладі працюють професійні артисти різних циркових жанрів, оркестр і балет. Створюються нові постановки, розвиваються сучасні форми циркового мистецтва, зокрема програми без участі тварин… Важливим напрямом залишається підтримка молодих талантів. У жовтні 2026 року Національний цирк України спільно з Федерацією сучасної та спортивної хореографії України провів ІІІ Всеукраїнський фестиваль-конкурс циркового мистецтва «Кубок Золотих Воріт». Учасники з різних регіонів країни представили 124 конкурсні виступи, а найкращі номери увійшли до святкової гала-програми… На честь 66-ї річниці відкриття історичної будівлі 7 та 8 листопада глядачів запрошують на святкові покази вистави «Цирк нової генерації»… Національний цирк України послідовно розвиває музейну, дослідницьку та просвітницьку діяльність. Його історія зберігається в архівних документах, афішах, фотографіях, костюмах, спогадах артистів та матеріалах музейного зібрання. У жовтні 2026 року в Національній академії мистецтв України відкрилася виставка «Перформативне мистецтво. Цирк», присвячена історії, художній спадщині та творчим особливостям циркового мистецтва.

Також проводяться екскурсії історичною будівлею цирку, які дозволяють відвідувачам побачити його за межами глядацької зали. Міжнародна культурна співпраця, підтримка молодих артистів, збереження спадщини та розвиток нових мистецьких форматів залишаються важливими напрямами діяльності Національного цирку України…». Докладно:

https://vechirniy.kyiv.ua/news/135100/

## Нацменшини. Закордонні українці

NV. – 2026. – 6 лист. «Має вкрай важливе значення для України». Осередок Наукового товариства імені Шевченка у Франції виселяють з історичної будівлі. – Інф.

Український осередок Наукового товариства ім. Тараса Шевченка в Європі, що розташований у французькому Сарселі, виселяють із історичної штаб-квартири. Там понад 60 років зберігалися унікальні архів і бібліотека української діаспори. Про загрозу втрати НТШ-Є у Франції повідомив історик Сергій Шумило, який працював там у 2022 році. За словами науковця, в осередку містяться: картотеки і архів Енциклопедії українознавства, архіви засідань усіх секцій НТШ, колекція мікрофільмів, старих фотографій, велика кількість кореспонденції та найповніша збірка діаспорних журналів, включно з усіма виданнями Записок НТШ. Як повідомив Сергій Шумило, тепер усе це мають вивезти з історичної будівлі НТШ. Разом з ними має бути звільнений і український храм-каплиця Успіння Богородиці, що був освячений ще митрополитом Йосипом Сліпим. Якусь частину бібліотеки та архіву планують перевезти до Лондона, до бібліотеки Шевченка при Спілці українців Британії. Історик наголосив, що сьогодні вкрай важливо зберегти усі видання і «забезпечити пристойне місце, куди б вони могли бути перевезені та збережені». Докладно:

https://nv.ua/ukr/socium/oseredok-naukovogo-tovaristva-imeni-shevchenka-u-franciji-viselyayut-z-istorichnoji-budivli-u-sarseli-50657018.html

Укрінформ. – 2026. – 8 лист. СФУЖО на Річних нарадах підбила підсумки роботи за 2025–2026 роки. – Інф.

Світова федерація українських жіночих організацій (СФУЖО) провела в онлайн-режимі Річні наради, під час яких учасники підбили підсумки спільної роботи за 2025–2026 роки та поділилися планами на майбутнє. Наради відкрила голова СФУЖО Ярослава Хортяні. Під час зустрічі учасники заслухали її звіт про роботу СФУЖО, а також звіти представниць федерації при ООН у Нью-Йорку та Женеві, мандатно-верифікаційної комісії, про роботу в Альянсі з гендерно відповідального та інклюзивного відновлення України, фінансовий звіт, про членські внески і звіт Контрольної комісії. Крім цього, представниці складових і прихильних організацій мережі розповіли про свої спільноти, членство, щоденну діяльність і головні напрями роботи. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4182677-sfuzo-na-ricnih-naradah-pidbila-pidsumki-roboti-za-20252026-roki.html

Укрінформ. – 2026. – 6 лист. «Символи ідентичності»: у Загребі відкриють виставку традиційних прикрас України та Хорватії. – Інф.

У Культурному центрі «Дубрава» в Загребі відкриють виставку «Символи ідентичності у збережених традиційних ремеслах хорватської та української культурної спадщини», повідомила Українська громада міста Загреба у Фейсбуці. Проєкт є продовженням багаторічної співпраці Культурного центру «Дубрава» та Української громади Загреба у сфері дослідження й збереження культурної спадщини України та Хорватії. Виставка також є етнологічним дослідженням докторки Люції Франіч Новак, яка порівнює культурну спадщину двох народів. На виставці представлять понад 80 зразків традиційних прикрас, зокрема намиста, а також роботи учасників дворічного курсу з виготовлення етнічних прикрас. Виставка триватиме до 16 грудня. Докладно:

https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4182097-simvoli-identicnosti-u-zagrebi-vidkriut-vistavku-tradicijnih-prikras-ukraini-ta-horvatii.html

## Підтримка України у світі

Україна молода. – 2026. – 6 лист. Музикант із Нідерландів передав 10 авто Третьому армійському корпусу. – Григоренко В.

У Києві на території Музею війни нідерландський Фонд Music for Ukraine («Музика для України») передав 10 автомобілів для Третього армійського корпусу. Засновник фонду – Олег Лисенко, українсько-нідерландський музикант родом із Полтавщини. Уже понад чверть століття живе в Нідерландах, виступає на найкращих сценах Європи і є одним із найвідоміших виконавців на баяні. Від лютого 2022 року Олег Лисенко дав понад 400 благодійних концертів. А нещодавно він став переможцем 61-ї премії «Золоте телевізійне кільце». Передача авто у Києві 6 листопада відбулася у присутності директора Національного музею історії України у Другій світовій війні Юрія Савчука. Він з Олегом Лисенком познайомився під час спільної події музейного закладу та нідерландського Національного музею Вісімдесятирічної війни. Авто прийняв хорунжий Третьої ОШБ Євген Авдєєнко, позивний «Авдєй». Докладно:

https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/195585/

***

NV. – 2026. – 7 лист. Культ щирості в еру ШІ. Чому мемуари зірок рятують світовий книжковий ринок. – Інф.

Зростання попиту на мемуари зірок змінює структуру світового книжкового ринку. Парасоціальний зв’язок та прагнення втечі від геополітичної дійсності перетворили автобіографії знаменитостей на головний драйвер прибутків видавців. Поки традиційний нон-фікшн втрачає читацьку аудиторію та стикається зі скороченням видавничих авансів на 41%, мемуарний жанр залишається єдиним сегментом нехудожньої літератури, який демонструє зростання продажів і захищений від витіснення ШІ, повідомляє Bloomberg.

Аналітики видавництва Simon & Schuster фіксують тривожну тенденцію. Минулого року лише сім із 25 найпродаваніших книжок у твердій обкладинці належать до нехудожньої літератури, хоча десятиліття тому цей показник складав 19 позицій. Найбільше постраждав сегмент літератури із саморозвитку та дієтології. Причина проста: читачам більше немає сенсу купувати паперові посібники з харчування чи тренувань, коли ChatGPT або аналогічні сервіси генерують персоналізовані плани безкоштовно та миттєво. На відміну від інструкцій чи довідників, мемуари знаменитостей мають повний захист від витіснення алгоритмами. Читач купує не абстрактну інформацію, а підтверджену присутність автора в реальному світі та емоційну прив'язаність до нього. Продажі це підтверджують. Автобіографія принца Гаррі «Запасний» розійшлася накладом у 1,6 млн примірників у США лише за перший тиждень. Мемуари Брітні Спірс «Жінка в мені» здолали позначку у 3 млн проданих копій. Натомість свіжі спогади 80-річного Сильвестра Сталлоне «The Steps» про перші роки життя в Нью-Йорку одразу очолили список бестселерів «New York Times». Також криза нон-фікшну змінила ринок праці для авторів. Через скорочення видавничих авансів у 2026 році провідні журналісти масово переходять у статус гострайтерів. Співавторкою мемуарів Демі Мур виступила журналістка «New Yorker» Аріель Леві, а над книжками Андре Агассі та принца Гаррі працював лауреат Пулітцерівської премії Дж. Р. Морінгер. Найважливішим бізнес-драйвером ринку стають стрімінгові платформи. Ринок аудіокниг у США зріс до $2,43 млрд, що змусило компанію Spotify Technology SA оголосити про масштабне розширення своєї програми аудіокниг із 22 до понад 180 країн світу. Музиканти та актори збагачують аудіоверсії імпровізаціями та оригінальними треками, зокрема Сталлоне залучив композитора «Роккі» Білла Конті, а Барбра Стрейзанд включила до мемуарів десятки уривків із власних пісень. Для українських видавців зростання світового попиту на мемуари та стрімінговий формат відкриває зрозумілий вектор: вітчизняна документалістика та аудіоадаптації мають високий потенціал для виходу на міжнародні цифрові майданчики. Докладно:

https://biz.nv.ua/ukr/economics/memuari-znamenitostey-ryatuyut-knizhkoviy-rinok-vid-padinnya-ta-zagrozi-shtuchnogo-intelektu-50657179.html

Українська літературна газета. – 2026. – 8 лист. Анні Ерно та понад 200 французьких письменниць звинуватили журі літпремій у сексизмі. – Інф.

Понад 200 французьких письменниць та інтелектуалок, серед яких нобелівська лауреатка Анні Ерно, Вірджинія Деспентес та Анн Годар, заявили про сексизм у присудженні головних літературних премій Франції. У 2026 році всі п'ять основних нагород осіннього літературного сезону отримали чоловіки, йдеться у відкритому зверненні, опублікованому у французькій газеті «Libération». Цьогорічний сезон вручення головних літературних нагород розпочався 29 жовтня, коли Велику премію за роман Французької академії отримав Себастьян Лапак за книжку «Le Rappel des oiseaux» («Поклик птахів»). 2 листопада премію Медічі присудили Філіппу Вассе за роман «Dans les grandes lignes» («У загальних рисах»). 3 листопада оголосили переможців ще двох

нагород. Гонкурівську премію отримав Філіпп Жанада за роман «L'Inconnue du quai de Javel» («Незнайомка з набережної Жавель»). Премію Ренодо здобув Франсуа-Анрі Дезерабль за книжку «Le Palais» («Палац»). 4 листопада журі премії Феміна відзначило Янніка Аенеля за роман «La solitude des professeurs est infinie» («Самотність учителів безмежна»). У зверненні письменниці іронічно назвали рішення журі «героїчним подвигом», оскільки всі п'ять нагород отримали чоловіки, попри те, що цьогорічний літературний сезон характеризувався без очевидних фаворитів. Підписантки наголосили, що серед книжок, опублікованих у Франції восени 2026 року, було багато творів письменниць, які отримали схвальні відгуки літературних критиків, підтримку книгарів та увагу читачів. Докладно:

https://litgazeta.com.ua/news/anni-erno-ta-ponad-200-frantsuzkykh-pysmennyts-zvynuvatyly-zhuri-litpremij-u-seksyzmi/#google_vignette

Фокус. – 2026. – 6 лист. Лауреат Гонкурівської премії використав ШІ для написання тексту: що думають критики. – Калінін А.

Французький письменник Філіпп Жанеда, який отримав цьогорічну Гонкурівську премію, зізнався в використанні ChatGPT для написання свого роману «Незнайомка з набережної Жавель». Це спричинило шквал критики на його адресу та порушило питання про ШІ та літературу в французьких колах інтелектуалів. Сам автор стверджує, що лише кілька разів звертався до ШІ, а в тексті є лише кілька фрагментів, згенерованих за допомогою алгоритмів. Про це він розповів у інтерв'ю радіостанції «France Inter». За словами Філіппа Жанеда, він використовував ChatGPT лише три рази за час роботи над романом. Одне згенероване речення він поклав у текст для своєрідної «гри з читачам», а ще раз використав алгоритм для роботи з конструкцією історії. Також письменник каже, що вклав генерований текст у роман, аби висміяти ШІ. Так, на думку Жанеда, алгоритм показав «абсурдну відповідь на технічну деталь» у романі. Після нагородження він вказав членам Гонкурівської академії, яке саме речення в тексті було створене за допомогою ШІ. Він резюмує, що використання ШІ нагадує спецефекти, за якими видно, що ШІ «не напише книжку своїм серцем, душею та спогадами». В 2026-му французька література переживає проблеми з текстами авторів, згенерованих ШІ. Так автора роману «Або це, або смерть» Телісон Орельєн впіймали на використанні ШІ для генерації значних частин тексту. Попри категоричне заперечення з боку канадсько-гаїтянського автора, видавництво знайшло в поданих автором рукописах «метадані ШІ». Через це канадське видавництво розірвало співпрацю з автором, а новий наклад його романів було відкликано. У франкомовній мережі триває серйозна дискусія про те, чи варто називати твори з ШІ повноцінними текстами. Більшість пропонує видавництвам ставити позначку: «Текст містить елементи ШІ», а інші закликають до бойкоту таких книжок. На тлі цьогорічних проблем з ШІ, топове французьке видавництво «Gallimard» вказує, що всі нові романи, які находитимуть в друк з 2027 року, перевірятимуть на наявність елементів ШІ. Схожу позицію прийняла й Академія Гонкурівської премії – там обіцяють

перевіряти тексти всіх учасників довгого та короткого списку на присутність ШІ. Докладно:
https://focus.ua/uk/culture/773849-laureat-gonkurivskoji-premiji-vikoristav-shi-dlya-napisannya-tekstu-shcho-dumayut-kritiki-video

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm